

*nie pragniemy
takiej Polski,
która by nas nie
nie kosztowała.

JAN PAWEŁ II

Pismo Katolickiej Młodzieży Niepodległościowej

ROK I

18 MARZEC 1968 r.

Nr II/II

Z KART HISTORII POLSKI - 8.III.1968r.

8 marca 1968r. odbywa się wiec na Uniwersytecie Warszawskim w proteście przeciwko rełagowaniu A. Michnika, H. Szlajfera. Gdy uczeni się rozchodzą napada na nich brutalnie "aktyw robotniczy" z pałkami. W tym czasie obaj wymienieni studenci są już w więzieniu wraz z innymi "komandosami" i ich liderami: J. Kuroniem i K. Modzelewskim. Wszyscy oni występowali w publicznych dyskusjach, krytykując realny socjalizm przez odwoływanie się do ideologii "prawdziwego socjalizmu" /rewizjonizm partyjny/. Organizowane są akcje solidarności z bitymi kolegami. W ciągu kilku dni zdumiewający ruch studencki obejmuje większość uczelni w całym kraju. Wiece, strajki okupacyjne, rezolucje, ulotki, w których żąda się zwolnienia uwięzionych studentów /a jest ich coraz więcej/. Studenci domagają się także większej swobody wrzeszenia się oraz zredukowania cenzury. Postulaty są umiarkowane: wszyscy zapewnijają, że są za socjalizmem. Sejmowa interwencja posłów /Znak/ potępiła użycie siły przeciw studentom. Inteligenca katolicka wspólnie ze studentami i pisarzami, tworzy antytotalitarny ruch protestu. Ogólnie obok biernej sympatii istnieje deorientacja spowodowana przez antyinteligentną kampanię prasową. Akcje strajkowe studentów trwały do ostatnich dni marca zwłaszcza w Warszawie, gdzie ruch studencki był najsiłniej. Wobec nieuczynności służb bezpieczeństwa i policji władze zdecydowały się posłużyć metodami karno-administracyjnymi. Na UW rozwiązano 6 kierunków, wobec czego 1600 studentów utraciło prawa studenckie. Represjonowano rodziców tych studentów, nakładano grzywny "za zakłócanie porządku publicznego". Również przeprowadzono czystkę wśród kadry profesorskiej, katedry utracili m. in.: profesorowie: B. Bacaka, L. Kola-kowski, Z. Bauman, M. Hireszowiczowa, W. Brus. Także wielu innych przesławicili inteligencji zwłaszcza pochodzenia żydowskiego usunęto z pracy, niektórzy z nich z powodu antysemickich posunięć władz zdecydowało się opuścić Polskę. Zakazanie się narowego ruchu studenckiego pogrążyło społeczeństwo w apatii. Reżim Gomułki oparty na policyjnym terrarze wznógł jeszcze bardziej inwigilację społeczeństwa przez SB. Cenzura rozszerzyła swoją działalność. Jednak pomimo tych wszystkich ograniczeń Marzec 68 przyniósł społeczeństwu polskiemu niewątpliwą korzyść: pozwolił krytycznie wyłoczyć inteligencji dotrzesć fałsz pozytywnej oceny przedmarcowej rzeszy-wistości, stał się zimną przysiężką dla tych, którzy wierzyli w dobrego wole partii i ich przywódców.

/BA/

Litwini należą do litwo-bałtyckiej grupy językowej i stanowią najliczniejszą po Słowianach odrośl szerszego indoeuropejskiego. We wczesnym średniowieczu na obszarze Litwy i Żmudzi zaczęły się tworzyć organizacje plemiennie o demokratyczno-wojennym charakterze. Udział w wyprawach wojennych i robianie sobie poziomu materialnego mieszkanców umożliwiły wybić się niektórym wodzom i utrwalenie swej władzy. Jednym z nich był Mendog /zm. 1263r./, uważany za właściwego organizatora państwa litewskiego. W 1251r. przyjął on chrzest z rąk Krzyżaków, a w dwa lata później otrzymał od papieża Innocentego IV koronę królewską. W roku 1261 zerwał z katolicyzmem i wkrótce został zamordowany. Twórcą potęgi litewskiej był Giedymin /1316-41/, który podbił ogromne terytoria ruskie, cementując jedność państwa litewskiego. Po śmierci Olgierda, za panowania Jagiełły, Litwa zaczęła wstrząsać konfliktami wewnętrznymi. Walka Jagiełły z Kiejstutem, a po zgładzeniu stryja z Witoldem Kiejstutowiczem doprowadziła do osłabienia państwa. Grawitują ku sąsiadom lub odpędzają luźno związane prowincje ruskie. Niemożliwa jest droga unifikacji kulturowej i ustrojowej, ponieważ podbita Ruś bezwzględnie przewyższa Litwę na polu kultury. Również na zewnątrz sprawy przedstawiały się niepomyślnie. Litwini zaczęli uginać się pod naporem Zakonu, a na wschodzie powstał ośrodek polityczny, Moskwa, dążący do zebrania pod swoim berłem ziem ruskich. W tej ciężkiej sytuacji powstał projekt zjednoczenia Litwy z Polską. Jagiełła osiągał w ten sposób gwarancje, że w naruszonych granicach przekaże sukcesorom dziedzictwo Giedyminów i Olgierdów, wznosił się czynnik panujący, bojarstwo ruskie, otrzymał klucze od skarbnicy polskiej, wyrosł z pnia łacińskiego, mogąc dokonać konsolidacji wewnętrznej, kulturowej i ustrojowej, zalogując się z Wielkiego Księstwa Litewskiego. Wreszcie, co najważniejsze, składał się na odparcie Krzyżaków, a nawet do zupełnego rozbięcia Zakonu. W pierwszych miesiącach 1385r. odbywa się kolacja: obiad Jagiełły na króla Polski, jego chrzest z towarzyszącymi nim mu dostojnikami, a lub ochrzczonego elekta z żadwigą. Nowy król przyjął imię chrzestne Władysław. Z kolei podjęto dzieło chrystianizacji Litwy. Pierwsze biskupstwo, podlegające metropolii w Gnieźnie założone zostało w Wilnie, a ufundowaną katedrę król hojnie wyposażył obszernymi wstępcami. Pogan ochrzczone gromadnie na brzegami Wilji, a przybyły w 1387r. król objechał Aukstotę rozkazując świątobliwym ludności do głębszych gród dla przyzwyczajenia chrystu. On też przełożył z języka polskiego na litewski medytację pańską i sited apostelski. Miasto chrystianizacji kontynuował Witold - uzupełnił nowymi nadaniami wyposażenia biskupa i katedry, przedstawił kapitule kandydatów na biskupstwo, składał i wyposażał liczne kościoły parafialne, udzielał poparcia klasztorom. W 1413r. król wraz z Witoldem przesłał pracę apostoła na Żmudzi zachęcającą zatwierdzianych tamtejszych pogan do przyjęcia chrystu. W 1417 r. Witold ufundował biskupstwo w Łucku ze stolicą w Wornie, nadał mu dochody i sienie oraz wysocył grody, w których wzniesiono kościoły parafialne. Krzyżacy tej kresowej katedry, podobnie jak łobuch kościołów nad pogranicznymi Niemcami w niewielkiej od niego odległości /Wielona, Kowno, Dorosniński, Punię, Przekaj, Mersca / miały strzec Litwę przed nawałą Zakonu. Próca biskupstwa w Wilnie i Wornie powstały jeszcze dwa biskupstwa katolickie na Rusi, jedno na Wołyniu ze stolicą we Włodzimierzu /przeniesione następnie do Lucka / oraz drugie w Kijwie. Witold nacił się nawet z zamiarem utworzenia odrębnej metropolii Litewskiej.

ŚW. KAZIMIERZ - PATRON LITWY

503 lata temu w niedzielę 4 marca 1404r. umiera w Grodnie 26-letni młodzieniec - był to Kazimierz drugi syn Kazimierza Jagiellończyka i Elżbiety Rakulskiej. Ur. się w 1378r. w Krakowie. Wychowany był wraz z braćmi przez Jana Długosza, św. Jana Kantego, Filipa Kallimacha. Był obdarzony wyjątkowymi zdolnościami, nad braćmi górował pobożnością - nad zabawy przedkładał doskonalenie duchowe. Spotykano go często wśród ubogich lub na modlitwie. Przygotowywał się również do działalności politycznej. Rozpoczęła się ona niefortunnie wyprawą nad Dunaj w 1397r. po przyznaną mu przez panów Węgierskich koronę. Upokorzenie to utwierdziło królewicza w pogardzie dla światła i jego chwasty. Ody w 1397r. najstarszy z braci - Władysław zasiadł na tronie czeskim, Korona w Polsce miała przypaść Kazimierzowi. To - też Kazimierz towarzyszył ojcu w podróżkach po kraju, a w latach 1481-85, gdy Król przebywał na Litwie był jego namiestnikiem w Koronie. W 1483r. zostaje wezwany do Wilna. Tu gwałtownie pogarsza się stan jego zdrowia. Gruźlica czyni błyskawiczne postępy. Jego śmierć pogrzebana w smutku i w bólu całej społeczności Polski i Litwy kochającej go i wiążącej z jego osobą wiele nadziei. Szybko rozwinął się kult młodego zmarłego królewicza, skrótem uznany oficjalnie przez atalicę Apostolską. Św. Kazimierz jest głównym patronem Wilna i wileńskiej archidiecezji kościelnej.

REA/

Dnia 20 marca w Koszale św. Stanisława Kostki na Żolibierzu zostanie odprawiona masa świąt w intencji Litwy i Polski.

Z KART HISTORII POLSKI - PROCES "SZYMANSKI" 27.03.1945r.

Wskazywać jawnie przypieczętowały nam ciępację Polaki. Fakt ten jednak nie doprowadził do konsolidacji emigracyjnych i podziemnych władz. Krajowi przywódcy ludowców wbrew stanowisku rządu oświadczyli, że nawet przy "5% szans powodzenia" należy włączyć się do rozmów z Moskwą. W takiej to atmosferze do Komendanta rewiwersyjnej Armii Krajowej gen. Leopolda Okulickiego /ps. "Niedźwiadek"/ i do Delegata Rządu Jana Jankowskiego wpłynęło zaproszenie do rozmów z Lokalnymi Sowieckimi Delegatami. Podpisał je płk. Pimienow w imieniu gen. Iwanowa Delegaty i Frontu Białoruskiego. Nie szukał on przewodemniej podziemnej Rady Jedności Narodowej Kazimiers Pużak. Również gen. Okulicki był przekonany o podstępnie. Władzność politycznego podziemia nalegała jednak na spotkanie zwoleń przedstawicieli z Rosjanami. Wzięli udział Okulicki, Pużak i Jankowski w dni 27 marca 45r. do kwatery płk. Pimienowa w Pruszkowie. Uczestniczący delegowali tam ministrowie krajowi oraz przedstawiciele stronnictw. Wszyscy zostali aresztowani i przewiezieni do Moskwy, gdzie nastąpił osądzeni na "ubianca /siedzioba NKWD/. Proces "szymanski" odbywał się w Moskwie w chwili gdy starannie dobrani przedstawiciele PZRN oraz "demokratyczni przywódcy z kraju i emigracji", radzili nad nową formą rządu w Polsce. Wyrok ogłoszony 21 czerwca 45r. skazywał Okulickiego na 10 lat, Jankowskiego na 8 lat więzienia. Inny tego samego wyroku, ongiś uniewinnione, Leopolda Okulickiego i gen. "ankowskiego, Stanisława Janiszewskiego przywódcę Stronnictwa Ludowego zamierzano w sowieckim więzieniu. Kazimiers Pużak po parcie z sowieckiej niewoli pozostawiał aresztowany w celi Kawiara. Wyrok ten ukazał Polsce i światu bezsilność niezdolnej się przed niemy ręki Moskwy.

REA/

MOZAIKA UGRUPOWAŃ OPZYCIJNYCH-SW

Solidarność Walcząca została utworzona w połowie 1982r. we Wrocławiu. Ogłosiła "Manifest Solidarności" i "Kasną Wizytówkę". Cele które zostały zawarte w w/w dokumentach programowych są następujące. Głównym celem SW jest: WOLNA I NIEPODLEGŁA RZECZPOSPOLITA SOLIDARNA, cele bliższe to: a) wzrost świadomości samoorganizacji społecznej w kraju, b) legalizacja działalności NSZZ Solidarność. Metodami jakimi SW chce osiągnąć te cele to czynna samoobrona społeczna. SW posiada swoje oddziały we Wrocławiu, Poznaniu, Katowicach, Lublinie, Gdańsku i Jeleniej Górze. Na czele SW stoi Komitet Wykonawczy, a jego przewodniczącym jest Kornel Morawiecki, który do chwili obecnej działa w ukryciu. Kornel Morawiecki zapytany przez jednego z dziennikarzy prasy podziemnej czy SW jest organizacją niepodległościową odpowiedział, że tak lecz "NIEPODLEGŁOŚĆ nie jest dla nas /dla mnie/ najważniejszą wartością w życiu narodowym i społecznym. Hitlerowska Rzesza była niepodległa. Rumunia jest zapewne niepodleglejsza niż PRL. Niepodległy jest Iran Chomeiniego. Nie dla ozdoby jest w nazwie naszej organizacji słowo "solidarność". Słowo to, na poziomie społecznym, jest spadkobiercą wielkiego słowa kultury chrześcijańskiej - miłość. Te wartości uważam za najważniejsze w życiu ludzi i narodów". Grupy SW działają także w innych miastach Polski m.in. w Warszawie, Gdyni, Rzeszowie, Zgorzelcu i Opolu. SW wydaje 30 stron, organem jest "Solidarność Walcząca". Wydawcą jest Agencja Informacyjna/SW/, która wydaje także i kasetki. Pray SW działa też Rada Ruchu Podziemnego oraz Ruch "Szeregi Pokoju i Solidarności". Działa radio SW /Wrocław, Poznań/, poczta SW, oraz Agencja Fotograficzna "Solten". SW podpisała porozumienie z Liberalno-Demokratyczną Partią "Niepodległość oraz Konfederacją Polski Niepodległej.

Nilan

"... W Polsce, w kraju, który wyleczy się z choroby zagniewania, musi zapanować ład i pokój eparty na Kw. ngelii. Znajdzie się w tej Ojczyźnie miejsce dla Kościoła, znajdzie się miejsce dla "Solidarności", znajdzie się miejsce dla samorządnych związków zawodowych, bo to wszystko zależy od nas, od naszej postawy chrześcijańskiej. Od tej postawy która pragnie zachować swoją godność, ale godność wprowadzoną nie siłą, nie podstępem, ale wprowadzoną w prawdzie.

/.../ Polska ma być Ojczyzną dla wszystkich Polaków, ma być Ojczyzną prawomocną, tolerancyjną, i o taką Ojczyznę walczyć się ..."

Ks. Józef Kardynał Glemp
Prymas Polski

ZDANIA I UWAGI

Skąd wojna?

Ze co człowiek na bliźnich
tak często uderza.
Jak na dzikie zwierzęta? -
Bo w sobie ma zwierzę.

Wojna między równymi

Zwiera walczą na zwierzęcym,
boi się człowieka:
Człowiek walony z człowiekiem,
od ducha ucięta.

Warunek bezpieczeństwa

Ten może deptać węża
głaskać lwy i tury
kto wyrwał z siebie żądło
rogi i pasury

Zgoda

Wówczas tylko rzetelnie pogodzisz
się z wrogiem
Jeśli ty i wróg pierwszej
zgodzicie się z Bogiem.

Adam Mickiewicz

Naktadek, naszego wydawnictwa ukazał się znaczek w 124 rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego o nominalnie 50 zł. Szemplary bezpłatny